

DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2026-86-9>

УДК 330.3:631.1

ОРГАНІЗАЦІЙНІ АСПЕКТИ ІНВЕСТИЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ТОВАРОВИРОБНИКІВ

ORGANIZATIONAL ASPECTS OF INVESTMENT SUPPORT FOR AGRICULTURAL PRODUCERS

Гурський Андрій Романович

аспірант,

Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу

ORCID: <https://orcid.org/0009-0003-5249-8090>**Бережницька Уляна Богданівна**

кандидат економічних наук, доцент,

Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-5354-8502>**Паневник Тетяна Миколаївна**

кандидат економічних наук, доцент,

Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-0248-1608>**Hurskyi Andrii, Berezhnyska Uliana, Panevnyk Tetiana**

Ivano-Frankivsk National Technical University of Oil and Gas

У статті досліджено організаційні аспекти інвестиційного забезпечення сільськогосподарських товаровиробників, що формують інституційну основу управління інвестиціями в аграрному секторі. Виявлено, що є розриви між існуючими інституційними рамками та реальними потребами сільськогосподарських товаровиробників. Обґрунтовано використання підходів, які в сукупності дозволяють теоретично моделювати інституційну структуру, взаємодію суб'єктів та механізми управління інвестиціями в аграрному секторі. Узагальнено складові організаційних аспектів інвестиційного забезпечення сільськогосподарських товаровиробників, що визначають ефективність планування, розподілу та контролю інвестиційних ресурсів. Запропоновано напрямки їх вдосконалення, зокрема, формування більш стабільної, прозорої та ефективної інтегрованої моделі організаційних аспектів системи інвестиційного забезпечення сільськогосподарських товаровиробників як цілісного інституційного механізму.

Ключові слова: інвестиційне забезпечення, організаційні аспекти, сільськогосподарські товаровиробники, інвестиційні ресурси, аграрний сектор, державна підтримка.

In the article, the essence of organizational aspects as an institutional basis for investment provision to agricultural producers is examined, in particular their role in forming an effective structure of investment management. These aspects form the structural framework on which the entire process of investment management is built. The aim of the article is to carry out theoretical research on the organizational aspects of investment provision for agricultural producers, taking into account the sectoral peculiarities of agricultural production, and to justify ways of improving their efficiency in conditions of martial law and post-war recovery of the Ukrainian economy. It has been found that organizational mechanisms remain insufficiently coordinated. There are gaps between existing institutional frameworks and the real needs of agricultural producers. Small and medium-sized enterprises have limited access to long-term and stable sources of financing, and risk-management tools are also insufficiently used. The use of hierarchical, network, institutional, and resource-dependence approaches is justified. Together, these approaches make it possible to model the institutional structure, interaction among stakeholders, and mechanisms of investment flow management in the agricultural sector in theoretical terms. In the study, a complex set of general scientific and special methods was used: the dialectical method of scientific cognition, analysis and synthesis, induction and deduction, comparison, abstraction, generalization, and the systemic approach. The components of organizational aspects have been generalized through the normative-legal, staffing-organizational, scientific-innovation, financial,

and information-marketing blocks, which together determine the effectiveness of planning, distribution, and control of investment resources. Directions for improving the organizational aspects are proposed, in particular the development of a more stable, transparent, and effective integrated model of the organizational aspects of investment support for agricultural producers as a holistic institutional mechanism.

Keywords: investment provision, organizational aspects, agricultural producers, investment resources, agricultural sector, state support.

Постановка проблеми. Ефективне функціонування аграрного сектору України значною мірою визначається рівнем інвестиційного забезпечення сільськогосподарських товаровиробників. У цьому контексті особливого значення набуває дослідження організаційних аспектів їх інвестиційного забезпечення як системи, які у сукупності формують цілісний механізм залучення та використання інвестиційних ресурсів, визначають структуру управління інвестиційними процесами, розподіл функцій між учасниками та координацію їх взаємодії враховуючи специфіку сільськогосподарського виробництва, зокрема сезонність, тривалість виробничого циклу, високу капіталоємність та залежність від природно-кліматичних факторів. Актуальність дослідження зумовлена й тим, що формування інвестиційного забезпечення сільськогосподарських товаровиробників в Україні сьогодні відбувається в умовах значних фінансових, організаційних і зовнішніх викликів. Обмежений доступ до фінансових ресурсів, зокрема довгострокових, високі ризики інвестування, нестабільність нормативно-правового середовища, воєнні ризики та логістичні ускладнення стримують модернізацію аграрних підприємств і впровадження інновацій. Проблема загострюється в умовах воєнного стану, потреб післявоєнного відновлення та інтеграції України до європейського економічного простору. Через ці обмеження сільськогосподарські товаровиробники не завжди можуть своєчасно модернізувати виробництво, впроваджувати нові технології та підвищувати продуктивність. У результаті знижується інвестиційна привабливість галузі та гальмується її сталий розвиток.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питанням інвестиційного забезпечення сільськогосподарських товаровиробників присвячено значну кількість наукових праць вітчизняних вчених. Теоретичні засади та економічну сутність аспектів інвестиційного забезпечення досліджували Андрійчук В. Г. [4], Захарчук О. В. [7], Лупенко Ю. О. [3], Масюк Ю. В. [11], Онегіна В. М. [13], Павловська Л. Д. [10], Ходаківський В. М. [5], Кісіль М. І. [9], Безп'ята І. В. [12], Мацибора Т. В. [8].

Сучасні виклики інвестиційного забезпечення в умовах воєнного стану та післявоєнного відновлення України проаналізовано в працях Шуст О. В., Варченка О. М., Крисанова Д. Ф. [6]. Не зважаючи на суттєвий внесок вчених щодо теоретичних та практичних основ інвестиційного забезпечення сільськогосподарських товаровиробників, недостатньо дослідженими залишаються організаційні аспекти інвестиційного забезпечення як системи, особливо з урахуванням специфіки аграрного виробництва (сезонність, високі ризики, тривалий виробничий цикл) та сучасних воєнних і повоєнних викликів. Це зумовлює необхідність подальшого наукового пошуку в даному напрямі.

Формулювання цілей статті. Метою статті є дослідження організаційних аспектів інвестиційного забезпечення сільськогосподарських товаровиробників з урахуванням галузевої специфіки аграрного виробництва та обґрунтування шляхів підвищення їх ефективності в умовах воєнного стану та післявоєнного відновлення економіки України.

Виклад основного матеріалу дослідження. Формування відповідного інвестиційного забезпечення сільськогосподарських товаровиробників є однією з вирішальних умов подальшого розвитку аграрних підприємств, визначає наскільки швидко і якісно можна оновити виробничу базу, впровадити нові технології та зміцнити конкурентоспроможність в сучасних умовах нестабільності та ризику. У сучасній реальності України, де аграрний сектор становить близько 10% ВВП, інвестиційне забезпечення набуває особливої ваги, оскільки від нього безпосередньо залежать темпи модернізації галузі, підтримка продуктивності та здатність протидіяти ризикам [1; 2].

Організаційні аспекти цієї системи характеризують сукупність елементів, інституційних механізмів та економічних умов, які впливають на залучення, впорядкування та ефективного використання інвестиційних ресурсів. У сільському господарстві особливо важливо, щоб інвестиційні механізми враховували специфічні особливості галузі: сезонний характер виробництва, сильну залежність від кліматич-

них умов, тривалі виробничі цикли, високий рівень ризиків і значну капіталомісткість. Відсутність такої адаптації веде до низької інвестиційної активності, запізнені оновлення виробництва та зростання економічної вразливості аграрних підприємств.

Організаційні аспекти інвестиційного забезпечення сільськогосподарських товаровиробників утворюють цілісну сукупність структур, форм організації, інституцій, відносин між суб'єктами та процедур, що визначають, хто і в якій послідовності приймає рішення щодо залучення, розподілу та контролю інвестиційних ресурсів в аграрному секторі. На відміну від економічних і фінансових аспектів, які зосереджені на вартості капіталу, показниках ефективності та джерелах фінансування, організаційні аспекти орієнтовані на інституційну основу системи.

Фундаментальну наукову базу організаційних аспектів інвестиційного забезпечення закладено в працях Андрійчука В. Г., який розглядає інвестиції як один із ключових факторів розширеного відтворення, капіталізації та підвищення ефективності діяльності аграрних підприємств та визначає організаційні аспекти як «систему організаційно-управлінських рішень та інституційних форм, що забезпечують цілеспрямований рух інвестиційних ресурсів до аграрного виробництва» [4]. Подібну лінію продовжують дослідження Мацибори Т. В., які пов'язують рівень інвестиційного забезпечення з результативністю діяльності аграрних підприємств, підкреслюючи, що недосконалість організаційних форм і механізмів управління є однією з головних причин низької інвестиційної активності в сільському господарстві [8]. Дослідження Павловської Л. Д., Ходаківського В. М., показують, що ефективне інвестиційне забезпечення сільськогосподарських підприємств неможливе без розвинутої системи організаційного управління, що дозволяє ставити організаційні аспекти як самостійний стратегічний компонент, визначальний щодо перетворення фінансових ресурсів у реальні результати модернізації та економічного зростання аграрного сектору [5; 10]. Лупенко Ю. О. доповнює цей підхід, акцентуючи на триєдиній природі організаційних аспектів: інституційній (наявність і взаємодія організаційних одиниць), процесуальній (алгоритми прийняття рішень) та комунікативній (взаємодія стейкхолдерів) [3].

Таким чином, організаційні аспекти інвестиційного забезпечення сільськогосподар-

ських товаровиробників доцільно трактувати як систему організаційно-управлінських взаємозв'язків, інституційних механізмів та процедур, що забезпечують координацію, регулювання та контроль процесів залучення, розподілу й ефективного використання інвестиційних ресурсів з урахуванням галузевих особливостей аграрного виробництва. Наукова інтерпретація організаційних аспектів інвестиційного забезпечення сільськогосподарських товаровиробників базується на інтеграції теоретичних уявлень про управління інвестиційними потоками, інституційну природу взаємодії суб'єктів та створює теоретичну основу для подальшого дослідження за допомогою таких підходів як ієрархічний, мережевий, інституційний та ресурсно-залежний.

Ієрархічний підхід у контексті сільського господарства пов'язаний з роллю держави, ОТГ, регіональних органів управління та фінансових інституцій у визначенні пріоритетів інвестування, зокрема через державні програми, субсидії, гарантії кредитів та інвестиційні плани розвитку аграрних районів. Він добре демонструє, як централізована система може швидко мобілізувати ресурси в кризові періоди, але водночас показує високий рівень бюрократії, нерівний доступ до підтримки між великими холдингами й малими товаровиробниками та залежність від політичної кон'юнктури. Мережевий підхід до організаційних аспектів інвестиційного забезпечення аграрного сектору відображений у дослідженнях кооперативів, аграрних кластерів, асоціацій виробників та державно-приватного партнерства, які забезпечують зниження витрат та гнучке реагування на зміни ринкових умов. Однак для цього підходу характерні вагомі вимоги до довіри, часу на формування мережі та складність координації численних малих виробників [18]. Інституційний підхід прямо стосується прав власності на землю, достовірності реєстрів, контрактного права, захисту прав інвесторів, судової практики, які визначають, навіть не скільки є коштів, а наскільки «безпечним» є їх вкладання у сільське господарство. Він знижує ризики інвесторів, але реформи інститутів в аграрному секторі України відбуваються повільно й вимагають значних початкових ресурсів. Ресурсно-залежний підхід, відображений у аналізі аграрних холдингів, кооперативів та інтегрованих систем, показує, як організаційні форми допомагають отримати доступ до дефіцитних ресурсів землі, кредиту, техноло-

гій, логістичних каналів. Однак він ж вказує на загрозу концентрації капіталу, монополізації та обмеженого доступу малих фермерів до інвестицій, особливо в умовах недостатнього регулювання конкуренції. Узагальнюючи, жоден з підходів не є універсальним, враховуючи сучасні реалії. Найбільш ефективною визнається концептуальна модель, що поєднує сильну державну ієрархію (для гарантій, субсидій) з гнучкими мережами на регіональному та локальному рівнях (кластери, кооперативи, державно-приватні підприємства), інституційного (першочергово правового поля) та ресурсно-залежного (партнерств для ресурсів) підходів, забезпечуючи доступність інвестицій для всіх типів аграрних підприємств. Саме така комбінація відображена в Стратегії розвитку сільського господарства та сільських територій до 2030 року [17].

Перераховані підходи формують інвестиційний процес в аграрному секторі. Але вони ще не показують, з чого саме складається організаційна структура цієї системи. Тому необхідно досліджувати склад організаційних аспектів внутрішньої структури системи інвес-

тиційного забезпечення, дивитись які саме блоки (нормативно-правовий, кадрово-організаційний, науково-інноваційний, фінансовий, інформаційно-маркетинговий) забезпечують його реалізацію. Основні складові організаційних аспектів інвестиційного забезпечення визначають ефективність залучення капіталу та сталий розвиток сільськогосподарських товаровиробників (табл. 1).

Їх удосконалення є передумовою для підвищення інвестиційної привабливості аграрного сектору України. Саме така комбінація дозволяє описати структуру управління, розподіл функцій, взаємодію між державою, фінансовими інституціями, кооперативами, холдингами та самими виробниками, враховуючи специфіку аграрного виробництва: сезонність, високу капіталомісткість, довгий цикл окупності й залежність від природно-кліматичних чинників.

У сучасних умовах організаційні аспекти у сфері інвестиційного забезпечення сільськогосподарських товаровиробників не завжди системні. Діють державні програми підтримки та бюджетне фінансування (гранти, част-

Таблиця 1

Основні складові організаційних аспектів інвестиційного забезпечення сільськогосподарських товаровиробників

Складова	Основний зміст	Вплив на інвестиційне забезпечення
Нормативно-правова база	Сукупність законів, регуляторних режимів та механізмів захисту прав інвесторів	Формування стабільного та прогнозованого інвестиційного середовища, підвищення привабливості аграрного сектору для внутрішніх та іноземних інвесторів
Кадровий та організаційно-економічний потенціал	Підготовка та перепідготовка фахівців, формування ефективних управлінських структур	Підвищення якості прийняття рішень, організаційної спроможності та ефективності реалізації інвестиційних рішень сільськогосподарських товаровиробників
Науково-інноваційне забезпечення	Впровадження високотехнологічних рішень, інноваційних розробок, сучасних процесів обробки, переробки та логістики	Стимулювання інноваційного розвитку, підвищення продуктивності, конкурентоспроможності та стійкості аграрного виробництва
Фінансове забезпечення	Джерела власних та залучених коштів, кредитні інструменти, бюджетне фінансування, державно-приватне партнерство та інші форми підтримки	Диверсифікація інвестиційних ресурсів, розширення можливостей залучення капіталу та зниження інвестиційних ризиків для сільськогосподарських підприємств
Інформаційно-маркетингове забезпечення	Прозорість інформаційних потоків, доступ до ринкових даних, інструментів маркетингу.	Краще включення товаровиробників у локальні та міжнародні ринки, сприяння залученню інвесторів та виходу на експортні канали збуту

Джерело: сформовано авторами на основі [14; 15; 16]

кове покриття відсотків за кредитами, дотаційне бюджетування), які є частиною нормативно-правових та фінансових складових організаційної системи, але в достатній мірі не покривають всі аспекти щодо потреб сільськогосподарських товаровиробників і недостатньо скоординовані з місцевими органами влади та аграрними асоціаціями [7].

Активно працює банківська, фінансова та інноваційна інфраструктура: кредитні і лізингові схеми, агрокредитні програми, аграрні ноти, спеціалізовані фінансові установи, які формують фінансовий склад організаційних аспектів, але залишаються недостатньо адаптованими до потреб малих і середніх товаровиробників [19].

Існують розвинені інституційні моделі підтримки у країнах ЄС, де спільна аграрна політика (САП), спеціалізовані фонди, зокрема Європейський фонд регіонального розвитку, Європейський сільськогосподарський фонд розвитку сільських територій, тощо та регіональні інвестиційні схеми вже використовуються як організаційні механізми забезпечення сільськогосподарських товаровиробників інвестиційною та не фінансовою підтримкою, що може бути опорною моделлю й для України [19]. Розвиваються аграрні кластери, асоціації, кооперативи, які фактично виступають елементами мережевого компоненту організаційних аспектів, забезпечуючи координацію між підприємцями, банками, адміністраціями та інвесторами [20].

Отже, те, що вже існує, – це неоднорідна, але реальна система організаційних аспектів інвестиційного забезпечення виробників аграрного сектору: нормативно-правовий, фінансовий, інформаційний та частково кадрово-організаційний компоненти інвестиційного забезпечення сільськогосподарських товаровиробників, причому проблема сьогодення полягає не в відсутності таких аспектів, а в їхньому недостатньо узгодженому режимі взаємодії.

Теоретико-методологічні дослідження рекомендують спрямувати на формування інтегрованої концептуальної моделі організаційних аспектів інвестиційного забезпечення сільськогосподарських товаровиробників, у якій нормативно-правовий, кадрово-організаційний, науково-інноваційний, фінансовий та інформаційно-маркетинговий компоненти розглядатимуться як взаємопов'язані елементи єдиного інституційного механізму, що поєднує ієрархічні, мережеві, інституційні та ресурсно-залежні зв'язки між державою,

фінансовими установами, аграрними кластерами та безпосередньо сільськогосподарськими товаровиробниками.

Окремої уваги потребує формування регіональних інвестиційних платформ і центрів супроводу проєктів, орієнтованих на потреби малих і середніх сільськогосподарських товаровиробників, функція яких полягає у забезпеченні інформаційно-консультаційної підтримки, доступу до інвестиційних інструментів, координації взаємодії з банківськими установами, донорами, органами місцевого самоврядування, а також у зниженні трансакційних витрат під час підготовки й реалізації проєктів. Це у сукупності сприятиме посиленню інституційної взаємодії, координації, розвитку організаційних форм співпраці у межах аграрних кластерів, активізації обслуговуючої кооперації та створенню сприятливого середовища задля залучення капіталу до інвестиційного забезпечення сільськогосподарських товаровиробників.

Висновки. Організаційні аспекти інвестиційного забезпечення є інституційним каркасом інвестиційного процесу. Вони визначають способи взаємодії суб'єктів, рівень координації їх інтересів та ефективність розподілу ризиків. Аграрні кластери, обслуговуюча кооперація, інвестиційні платформи та міжнародні донорські проєкти утворюють багаторівневу систему, що дозволяє поєднувати макроекономічні цілі держави з мікроекономічними інтересами окремих сільськогосподарських товаровиробників.

Організаційні аспекти не є автономними елементами, а функціонують як єдина взаємопов'язана система. Ефективність інвестиційного забезпечення досягається лише за умови їх органічного поєднання. Ігнорування цього взаємозв'язку призводить до фрагментарності підтримки, низької доступності інвестицій для малих і середніх товаровиробників та неефективного використання інвестиційних ресурсів.

Галузева специфіка сільського господарства (сезонність, територіальна розпорошеність, залежність від природних факторів, диспропорції між рослинництвом і тваринництвом) вимагає адаптації у сучасних умовах воєнних ризиків і європейської інтеграції. Вона стає не лише бажаною, а й обов'язковою умовою стійкості системи інвестиційного забезпечення. Раціональна організація інвестиційного забезпечення сільськогосподарських товаровиробників сприяє стійкості аграрного сектору в умовах війни та

кризи, оскільки дозволяє швидше адаптувати механізми підтримки, страхування ризиків, державні гарантії та координацію з фінансовими та міжнародними інституціями. Таким чином, організаційні аспекти інвестиційного забезпечення сільськогосподарських товаровиробників є не лише важливими елементами економічної теорії, але й прикладним інстру-

ментом забезпечення продовольчої безпеки, модернізації агросектору та європейської інтеграції України. Перспективи подальших досліджень пов'язані із формуванням інтегрованої моделі організаційних аспектів інвестиційного забезпечення сільськогосподарських товаровиробників як цілісного інституційного механізму.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Агробізнес у 2026-му: між викликами клімату, війни та дефіциту кадрів. UkrAgroConsult. 2025. 19 груд. URL: <https://ukragroconsult.com/news/agrobiznes-u-2026-mu-mizh-vykykamy-klimatu-vijny-ta-deficytu-kadriv/> (дата звернення: 22.04.2026).
2. Інвестиції в агробізнес України: виклики, можливості та пропозиції 2025 року. InVenture. 2025. 30 лип. URL: <https://inventure.com.ua/uk/analytics/articles/investiciji-v-agrobiznes-ukrayini:-vikliki-mozhливosti-ta-tendenciji-2025-roku> (дата звернення: 22.04.2026).
3. Лупенко Ю. О., Захарчук О. В. Інвестиційне забезпечення інноваційного розвитку сільського господарства України. *Економіка АПК*. 2018. № 11. С. 9–18. DOI: <https://doi.org/10.32317/2221-1055.201811009>.
4. Андрійчук В. Г., Сас І. С. Концентрація в аграрній сфері економіки: проблемні аспекти : монографія. Київ : КНЕУ, 2017. 303 с.
5. Ходаківський В. М. Вибір оптимальних рішень у процесі інвестиційного забезпечення сільськогосподарських підприємств. *Інвестиції: практика та досвід*. 2015. № 8. С. 38–41.
6. Шуст О.А., Варченко О.М., Крисанов Д.Ф., Драган О.О., Ткаченко К.В. Інвестиційне забезпечення аграрного сектора економіки України у довоєнний та повоєнний періоди. *Економіка та управління АПК*. 2023. № 1. С. 6–26.
7. Захарчук О. В., Іоніцой Є. Ю. Інноваційно-інвестиційне забезпечення розвитку сільського господарства України. *Економіка АПК*. 2020. № 9. С. 53–59. DOI: <https://doi.org/10.32317/2221-1055.202009053>
8. Мацибора Т. В. Інвестиційне забезпечення розвитку сільськогосподарських підприємств. *Економіка АПК*. 2019. № 2. С. 66–72. DOI: <https://doi.org/10.32317/2221-1055.201902066>
9. Кісіль М. І. Сучасні виклики, стратегічні пріоритети та завдання щодо інвестиційного забезпечення розвитку сільського господарства. *Інноваційна економіка*. 2014. № 1. С. 14–19.
10. Павловська Л. Д., Ходаківський В. М. Інвестиційне забезпечення економічного розвитку сільськогосподарських підприємств : монографія. Житомир : Полісся, 2015. 236 с.
11. Масюк Ю. В. Ключові аспекти інвестиційного забезпечення аграрних підприємств. *Агросвіт*. 2021. № 7–8. С. 67–71. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6792.2021.7-8.67>
12. Безп'ята І. В. Інвестиційне забезпечення аграрного сектора економіки : монографія. Миколаїв : МНАУ, 2016. 337 с.
13. Онегіна В. М., Петровський О. О. Прибуток та інвестиційне забезпечення сільськогосподарських підприємств в Україні. *Український журнал прикладної економіки та техніки*. 2024. Том 9. № 2. С. 240–244. DOI: <https://doi.org/10.36887/2415-8453-2024-2-41>.
14. Мельник В., Погріщук О. Інвестиційне забезпечення аграрного сектору: розширення можливостей для України. *Вісник Тернопільського національного економічного університету*. 2018. URL: <http://visnyk.wunu.edu.ua/index.php/visnyk/article/view/821> (дата звернення: 22.04.2026).
15. Кирилов Ю. Формування ефективного організаційно-економічного механізму інвестування аграрного сектору економіки України. *Таврійський науковий вісник. Серія: Економіка (1)*. 2020. С. 36-45. URL: <http://tnv-econom.ksauniv.ks.ua/index.php/journal/article/view/5> (дата звернення: 22.04.2026).
16. Стоянова-Коваль С., Слуцький Є. Інструменти інвестиційного забезпечення розвитку аграрного сектору в умовах циркулярної економіки. *Економіка та суспільство*. 2022. № 46. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/2441> (дата звернення: 22.04.2026).
17. Стратегія розвитку сільського господарства та сільських територій в Україні на період до 2030 року / Міністерство аграрної політики та продовольства України. Київ, 2024. 80 с. URL: <https://www.csi.org.ua/wp-content/uploads/2024/08/proekt-strat-rozvytku-silsk2024.pdf> (дата звернення: 22.04.2026).
18. Усата Н. В. Державно-приватне партнерство в аграрному секторі: концептуальні засади розвитку. *Економіка та управління АПК*. 2023. № 2. С. 65–72. DOI: <https://doi.org/10.33245/2310-9262-2023-185-2-65-72>.

19. Качула С. В., Кагожкіна К. К. Удосконалення інвестиційного забезпечення розвитку сільськогосподарських підприємств України. *Ефективна економіка*. 2023. № 1. URL: <https://dspace.dsau.dp.ua/handle/123456789/7756> (дата звернення: 22.04.2026).

20. Спільна аграрна політика та підтримка агросектору в ЄС. *GrowHow.in.ua*. Київ, 2023. URL: <https://www.growhow.in.ua/spilna-aharna-polityka-ta-pidtrymka-ahrosektoru-v-yes/> (дата звернення: 22.04.2026).

REFERENCES:

1. UkrAgroConsult (2025) Ahrobiznes u 2026-mu: mizh vyklykamy klimatu, viiny ta defitsytu kadriv [Agribusiness in 2026: between climate challenges, war and labor shortages]. Available at: <https://ukragroconsult.com/news/agrobiznes-u-2026-mu-mizh-vyklykamy-klimatu-vijny-ta-defitsytu-kadriv/> (accessed April 22, 2026).

2. InVenture (2025) Investytsii v ahrobiznes Ukrainy: vyklyky, mozhlyvosti ta propozytsii 2025 roku [Investments in agribusiness of Ukraine: challenges, opportunities and proposals of 2025]. Available at: <https://inventure.com.ua/uk/analytics/articles/investyciyi-v-agrobiznes-ukrayini:-vikliki-mozhlyvosti-ta-tendenciyi-2025-roku> (accessed April 22, 2026).

3. Lupenko Yu., Zakharchuk O. (2018) Investytsiine zabezpechennia innovatsiinoho rozvytku silskoho hospodarstva Ukrainy [Investment support for innovative development of agriculture in Ukraine]. *Ekonomika APK*, no. 11, pp. 9–18. <https://doi.org/10.32317/2221-1055.201811009> (in Ukrainian).

4. Andriichuk V., Sas I. (2017) Kontsentratsiia v aharnii sferi ekonomiky: problemni aspekty [Concentration in the agricultural sector of the economy: problematic aspects]. monohrafiia [a monograph]. Kyiv: KNEU. 303 p. (in Ukrainian).

5. Khodakivskiy V. (2015) Vybir optymalnykh rishen u protsesi investytsiinoho zabezpechennia silskohospodarskykh pidpriemstv [Selection of optimal decisions in the process of investment support of agricultural enterprises]. *Investytsii: praktyka ta dosvid*, no. 8. pp. 38-41.

6. Shust, O., Varchenko, O., Krysanov, D., Drahan, O., Tkachenko, K. (2023) Investytsiine zabezpechennia aharnoho sektora ekonomiky Ukrainy u dovoiennyi ta povoiennyi periody [Investment support of the agricultural sector of Ukraine's economy in pre-war and post-war periods]. *Ekonomika ta upravlinnia APK*, no. 1, pp. 6–26 (in Ukrainian).

7. Zakharchuk O., Ionitsoi Ye. (2020) Innovatsiino-investytsiine zabezpechennia rozvytku silskoho hospodarstva Ukrainy [Innovation and investment support for agricultural development in Ukraine]. *Ekonomika APK*, no. 9, pp. 53–59. <https://doi.org/10.32317/2221-1055.202009053> (in Ukrainian).

8. Matsyhora T. (2019) Investytsiine zabezpechennia rozvytku silskohospodarskykh pidpriemstv [Investment support for the development of agricultural enterprises]. *Ekonomika APK*, no. 2, pp. 66–72. <https://doi.org/10.32317/2221-1055.201902066> (in Ukrainian).

9. Kisil M. (2014) Suchasni vyklyky, stratehichni priorityety ta zavdannia shchodo investytsiinoho zabezpechennia rozvytku silskoho hospodarstva [Modern challenges, strategic priorities and tasks of investment support for agricultural development]. *Innovatsiina ekonomika*, no. 1, pp. 14–19.

10. Pavlovska L., Khodakivskiy V. (2015) Investytsiine zabezpechennia ekonomichnoho rozvytku silskohospodarskykh pidpriemstv [Investment support for economic development of agricultural enterprises]. monohrafiia [a monograph]. Zhytomyr: Polissia. 236 p. (in Ukrainian).

11. Masiuk Yu. (2021) Kliuchovi aspekty investytsiinoho zabezpechennia ahrarykh pidpriemstv [Key aspects of investment support for agricultural enterprises]. *Ahrosvit*, no. 7–8, pp. 67–71. <https://doi.org/10.32702/2306-6792.2021.7-8.67> (in Ukrainian).

12. Bezpiata I. (2016) Investytsiine zabezpechennia aharnoho sektora ekonomiky [Investment support of the agricultural sector of the economy]. monohrafiia [a monograph]. Mykolaiv: MNAU. 337 p. (in Ukrainian).

13. Onehina, V., Petrovskiy, O. (2024) Prybutok ta investytsiine zabezpechennia silskohospodarskykh pidpriemstv v Ukraini [Profit and investment support of agricultural enterprises in Ukraine]. *Ukrainskyi zhurnal prykladnoi ekonomiky ta tekhniky*, vol. 9, no. 2, pp. 240–244. <https://doi.org/10.36887/2415-8453-2024-2-41> (in Ukrainian).

14. Melnyk, V., Pohrishchuk, O. (2018) Investytsiine zabezpechennia aharnoho sektora: rozshyrennia mozhlyvostei dlia Ukrainy [Investment support of the agricultural sector: expanding opportunities for Ukraine]. Available at: <http://visnyk.wunu.edu.ua/index.php/visnyk/article/view/821> (accessed April 22, 2026).

15. Kyrylov Yu. (2020) Formuvannia efektyvnoho orhanizatsiino-ekonomichnoho mekhanizmu investuvannia aharnoho sektora ekonomiky Ukrainy [Formation of an effective organizational and economic mechanism for investing in the agricultural sector of Ukraine]. Available at: <http://tnv-econom.ksauniv.ks.ua/index.php/journal/article/view/5> (accessed April 22, 2026).

16. Stoianova-Koval S., Slutskiy Ye. (2022) Instrumenty investytsiinoho zabezpechennia rozvytku ahrarnoho sektoru v umovakh tsyrkuliarnoi ekonomiky [Investment support instruments for agricultural sector development under circular economy]. Available at: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/2441> (accessed April 22, 2026).
17. Ministry of Agrarian Policy and Food of Ukraine (2024) Stratehiia rozvytku silskoho hospodarstva ta silskykh terytorii v Ukraini na period do 2030 roku [Strategy for the development of agriculture and rural areas in Ukraine until 2030]. Kyiv. Available at: <https://www.csi.org.ua/wp-content/uploads/2024/08/proekt-strat-rozvytku-silsk2024.pdf> (accessed April 22, 2026).
18. Usata N. (2023) Derzhavno-privatne partnerstvo v ahrarnomu sektori: kontseptualni zasady rozvytku [Public-private partnership in the agricultural sector: conceptual foundations of development]. *Ekonomika ta upravlinnia APK*, no. 2, pp. 65–72. <https://doi.org/10.33245/2310-9262-2023-185-2-65-72> (in Ukrainian).
19. Kachula, S., Kahozhkina, K. (2023) Udoskonalennia investytsiinoho zabezpechennia rozvytku silskohospodarskykh pidpriemstv Ukrainy [Improvement of investment support for agricultural enterprises development in Ukraine]. Available at: <https://dspace.dsau.dp.ua/handle/123456789/7756> (accessed April 22, 2026).
20. GrowHow (2023) Spilna ahrarna polityka ta pidtrymka ahrosektoru v YeS [Common agricultural policy and support of the agricultural sector in the EU]. Available at: <https://www.growhow.in.ua/spilna-ahrarna-polityka-ta-pidtrymka-ahrosektoru-v-yes/> (accessed April 22, 2026).

Дата надходження статті: 17.04.2026

Дата прийняття статті: 08.05.2026

Дата публікації статті: 15.05.2026